

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. IONESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADELA SF. SPIRIDON, 3
TELEFON 41/57

REDACTOR - ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

Tribunalele de excepție înființate de germani în Belgia, de d-l Théodor, decanul ordinului avocaților din Bruxelles.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I: C. Zamfirescu cu Maria Rusovici, fostă Filipescu.*

Curtea de apel din Iași, secțiunea I: Albert Ghica cu Dimitrie A. Sturdza.

Tribunalul județului Prahova, secțiunea I: Inginer N. N. Pișota cu Vittorio Vespasiani.

Tribunalele de excepție înființate de Germani în Belgia

Textul unei admirabile protestațiuni adresată de Consiliul ordinului avocaților de pe lângă Curtea apel din Bruxelles, Baronului von Bissing, guvernator-general german în Belgia.

Excelenței sale Baronului von Bissing, guvernator-general german în Belgia

Excelență,

Convențiunea dela Haga poartă două semnături auguste, aceea a M. S. Împăratului Germaniei și aceea a M. S. Regelui Belgienilor; ea regulează între beligeranți raporturile dela putere ocupantă la țară ocupată; ea este legea părților contractante; ea este salvarea noastră. Această convențiune, fost-a ea anulată?

Numeroase reclamațiuni mi-au fost adresate, în calitatea mea de decan al ordinului avocaților, de către compatrioți cari se plâneau de abuzuri grave, mai cu osebire în materie de represiune. Nu sunt îndrituit a judeca acele reclamațiuni, dar nu e mai pu-

țin adevărat că ele dovedesc o situațiune despre care nu mai este posibil de a nu ne preocupa. Această sarcină incumbă Baroului.

Apărător natural al patrimoniului juridic al națiunii, el se datorește colectivității; autonom, el poate vorbi liber. El va mărgini intervenția sa la singurul domeniu, care este al său, la domeniul judiciar.

Privind lucrurile în întregimea lor, fără patimă și fără părtinire, jurisconsultul nu poate să nu recunoască că totul în organizarea judiciară germană în Belgia, este contrar principiilor de drept.

Cel dintâi principiu între toate, cel mai esențial, fără de care nu se poate concepe nici legitimitatea, nici chiar posibilitatea unei puteri judecătorești, este acel al publicității, adică a aducerii la cunoștința publicului a tot ce e de natură a-l lumina asupra instituirii puterii stabilite, asupra legilor funcționării ei, asupra competenței, a prescripțiilor pe care le aplică și asupra măsurilor care urmează a-i garanța eficacitatea.

Înainte de a comanda unui cetățean, trebuie ca puterea care comandă să-și facă cunoscută existența sa; înainte de a impune obligațiuni, trebuie să le definească; înainte de a aplica o pedeapsă unui fapt supus pedepsei, trebuie să facă cunoscut într'un mod juridic faptul pe care 'l pedepsește și pedeapsa pe care o sancționează. Așa cere bunul simț, așa este conform cu dreptul gințelor, așa cere Constituțiunea Belgiană care se impune puterilor ocupante tot atât ca și puterilor naționale.

După Constituție «nici un tribunal, nici o jurisdicțiune contencioasă nu poate fi înființată decât în virtutea unei legi (art. 94). Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită și aplicată decât în virtutea unei legi (art. 9). Nicio lege, nicio ordonanță de regulament al administrațiunii generale, provinciale sau comunale nu este obligatorie decât după ce va fi fost publicată în forma prescrisă de lege (art. 129).

Contrar acestor dispozițiuni imperative, publicul belgian n'a fost vestit prin nicio publicațiune de stabilirea tribunalelor militare germane pe teritoriul nostru. O vagă aluzie s'a făcut într'un afiș al d-lui Baron von Lüttwitz din luna Septembrie 1914; se vorbește în acel afiș într'un mod cu totul incidental de un tribunal legal constituit.

În ce consistă acel tribunal legal constituit? Care e compunerea sa? Care e competența sa? Care este jurisdicțiunea sa? Sentințele sale sunt ele suverane sau supuse unor căi de retractare? Care sunt acele căi?

Adevărat este că pelângă acest tribunal *legal constituit*, mai există și altele, reprezentate prin magistrați unici, amovibili și timporari, judecători suverani ai faptului, ai procedurii, ai infracțiunii și ai pedepsei, totdeodată putere legislativă, executivă și judecătorească, în drept a pronunța pedepsele cele mai severe?

Adevărat este că între aceste două jurisdicțiuni nu există nicio linie despărțitoare; că, pentru acelaș fapt, justițiabilul poate să fie deferit indiferent înaintea fiecăreia din ele, și că astfel garanția oferită prin stabilirea unui tribunal legal constituit, nu este decât o deșartă aparență?

Despre toate acestea, publicul nu știe nimic. Chiar avocatul, chemat prin misiunea sa a lumina publicul, n'ar putea spune nimic precis. Întrebat asupra consecințelor posibile ale unui act sau a unui fapt, din punctul de vedere represiv german, el nu va găsi nici în legi, nici în lucrările jurisconsultilor, nici în conștiința sa elementele unui răspuns precis.

Necesitatea unei publicațiuni legal organizate se impune imperios când e vorba de infracțiuni sau de pedepse. Acesta e un principiu admis și proclamat de toți jurisconsultii din toate țările.

D. Edgard Loening, profesor de drept public la Universitatea din Strasburg, într'un studiu apărut

în *Revue du Droit public international*, a putut afirma că, afară de câteva cazuri cu totul excepționale, nimeni, în timpul ocupațiunii Alsaciei de către trupele germane și înaintea anexării, nu a fost lovit de o pedeapsă fără să fi fost legal încunoștințat de pedeapsă și de infracțiune.

Câte infracțiuni însă aduse la cunoștința publicului belgian prin simple afișuri, fără ca aceste infracțiuni să fi fost precizate sau definite în nici unul din elementele lor constitutive?

Câte fapte au fost pedepsite, al căror caracter delictuos era necunoscut populațiunii?

De câte ori pedeapsa n'a fost ea anunțată prin această formulă scurtă: „*Culpabilii vor fi pedepsiți*“ sau „*Voi pedepsi*“?

Această lipsă de certitudine nu este numai negațiunea tuturilor principiilor de drept; ea apasă asupra spiritelor și conștiințelor; ea tulbură imaginațiunile; ea pare a fi o amenințare permanentă pentru toți și primejdia este cu atât mai reală, cu cât aceste jurisdicțiuni nu admit nici procedură publică, nici procedură contradictorie și cu cât prevenitul nu primește nici o comunicare a dosarului său nici nu i se asigură nici un drept de apărare.

Aceasta e justiția fără control, e judecătorul stăpân desăvârșit, adică supus impresiunilor, prejudecăților, atmosferei ce se face în jurul său. E prevenitul părăsit în desnădăjduirea lui, singur, în luptă cu un adversar a tot puternic.

Această justiție fără control și prin urmare fără garanție, constituie pentru noi cea mai primejdioasă și cea mai apăsătoare dintre ilegalități. Nu concepem justiția ca o posibilitate juridică sau morală fără liberă apărare.

Libera apărare, adică lumina aruncată asupra tuturor elementelor procesului, glasul conștiinței publice răsunând în pretoriu, dreptul de a spune tot, în formele cele mai respectuoase și curajul de a îndrăzni tot, în serviciul nenorocirii, a justiției și al Dreptului.

Ea este una din marele cuceriri a istoriei noastre interne, ea este piatra unghiulară a libertății individuale.

Care vă sunt mijloacele de informațiuni?

Afară de Domnii judecători judicari: poliția secretă și denunțatorii.

Poliția secretă, fără insemne exterioare, amestecându-se în populația din stradă, din cafenele, depe platforma tramwayelor, trăgând cu urechea la conversațiuni, gata a surprinde secretele, pândind nu numai actele, dar și intențiunile.

Denunțătorii, a căror rasă se zice că s'a înmulțit.

Ce valoare pot să aibă declarațiunile lor inspirate de ură, de patimă sau de josnică lăcomie de bani?

Asemenea auxiliari nu pot aduce operei justiției nici o colaborare folositoare.

Dacă adăugăm la această lipsă totală de control și de apărare arestările preventive, lungile detențiuni; dacă mai adăugăm și perchezitiunile domiciliare, dobândim o icoană aproape completă a torturilor morale la care sunt supuse în momentele de față aspirațiunile, gândirea și libertățile noastre.

Belgianul, liber prin atavism, obicinuit a gândi și a vorbi în libertate, fără sfială, în intimitatea căminului său, ca și în localurile publice, exercitând dreptul său de liberă critică împotriva oamenilor, a lucrurilor și a instituțiunilor, fără a cruța pe nimeni, oricât ar fi de sus pus el însuși, se supraveghează acum, nu mai îndrăznește să spună ce gândește; scoate din sertare hârțiile cele mai inofensive; muncitorii gândirii ezită a aduna fapte în vederea istoriei, de teamă ca într'o zi, o mână indiscretă să nu se facă stăpână pe ele și să nu descopere în ele un delict, delictul de intențiune.

Se va spune poate că trăim sub legea marțială, că suferim asprele necesități ale războiului, că totul trebuie să cedeze față cu interesul superior al armatelor D-voastră?

Înțeleg legea marțială pentru armatele în luptă.

Ea este răspunsul imediat la o agresiune în contra trupelor, represiunea fără vorbă, justiția sumară a șefului armatei, răspunzător de soldații săi.

Dar armatele noastre sunt departe; nu ne mai găsim în zona operațiunilor militare. Nimic aici nu vă mai amenință trupele. Populația e calmă.

Poporul și-a reluat munca; chiar D-v' ați invitat la aceasta. Fiecare se devotează: magistrați judecătorești, magistrați provinciali și comunali, cler, toți sunt la posturile lor, admirabili de civism, uniți în acelaș avânt de solidaritate națională și de fraternitate.

Cu toate acestea, calmul nu este uitare.

Poporul belgian trăia fericit pe colțul său de pământ, încrezător în visul său de independență. El și-a văzut acest vis zdrobit, și-a văzut țara ruinată și devastată; bătrânul său pământ, atât de primitiv, a fost presărat cu mii de morminte unde dorm ai noștri; războiul a făcut să curgă lacrimi pe care nici o mână nu le va usca. Nu, sufletul său îndurerat nu va uita niciodată.

Dar acest popor are un adânc respect pentru datoriile lui; le va respecta!

N'a sunat oare ceasul pentru a considera închisă perioada invaziunii și pentru a substitui măsurilor de excepțiune, regimul ocupațiunei: astfel cum îl definește Dreptul internațional și Convenția dela Haga care determină limitele puterii ocupante și impune obligațiuni țării ocupate?

N'a sunat de asemenea ceasul pentru a restitui Palatul Justiției corpurilor judecătorești? Ocupațiunea militată a Palatului constituie o violațiune a convenției dela Haga. S'a spus în această privință, cu drept cuvânt că puterea ocupantă nu e decât un uzufructuar; a zice: *uzufructuar*, înseamnă a zice: *conservarea lucrului și întrebuințare conform destinațiunei lui*. Dar dupe mine, chestiunea e mai înaltă.

Convenția dela Haga ocrotește stabilimentele închinat Cultului, stiințelor și artelor; ea le asimilează cu proprietățile private. E un omagiu pe care îl aduce marelor forțe morale a căror expresiuni vizibile sunt aceste stabilimente. Cu acelaș drept Palatele de Justiție trebuie să se bucure de aceeaș imunitate.

Printre forțele morale există vre-una care să fie superioară Justiției? Aceasta le domină pe toate. Veche ca omenirea, eternă ca nevoia omului și a popoarelor de a fi ocrotite, ea e temelia oricărei civilizațiuni; arta și știința sunt tributarele ei; religiunile trăesc și înfloresc la umbra sa. Nu este și ea o religiune?

Belgia i-a ridicat un templu în capitala sa.

Acest templu care este fala noastră se găsește transformat în cazarmă. O parte mică de tot și din zi în zi și mai restrânsă, este rezervată Curților și tribunalelor. Magistrați și avocați pătrund printr'o scară de serviciu.

Oricât de dureroase sunt condițiunile în care este

chemată a împărți dreptatea, magistratura a hotărât totuși de a ține ședințe; Baroul s'a solidarizat cu ea: obicinuiți a trăi într-o atmosferă de deferență și de demnitate, ei s'au simțit străini în acest decor de cazarmă. Și apoi, Justiția înconjurată de atât de puțin respect, mai este ea Justiția?

Ceeace nu jicnește, nu este vecinătatea soldaților D-voastră; noi onorăm în ei patriotismul și curagiul; ceeace ne jicnește e contactul baionetelor și a o mulțime de lucruri indefinisabile care întovărășesc ori-ce încazarmare; ceeace ne jicnește, e puținul respect pe care se pare că'l inspiră persoanele și funcțiunile noastre.

D-voastră aveți legitimizele D-voastră mândrii de soldat; noi avem mândriile noastre profesionale; ele ne inspiră din acelaș înalt sentiment al datoriei și din misiunea pe care o avem de împlinit; ele au dreptul la un egal respect.

Exceleență,

Reprezențați în mijlocul nostru unul din cele mai puternice imperii pe care lumea le-a cunoscut. Sunteți puteea; puterea nu exclude Dreptul, țineți dela Suveranul d-voastră și dela conștiința d-voastră în sarcinarea de a le concilia, pe cât necesitățile războiului o permit, și pe cât o cere respectul drepturilor imprescriptibile a conștiinței omenesti.

Nu cunosc misiune mai înaltă și mai frumoasă.

Vă rog, exceleență, să primiți asigurarea înaltei mele considerațiuni.

D. Théodor
Decanul ordinului

Consiliul ordinului aprobă și 'și însușește declarațiunile decanului.

Membrii consil ului : (urmează semnăturile).

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 24 Februarie 1915

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

C. Zamfirescu cu Maria Rusovici, fostă Filipescu

LEGEA PROPRIETARILOR. — APEL — LOCATAR APELANT. — ALEGERE DE DOMICILIU. — ART. 12 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

LEGEA PROPRIETARILOR. — APEL. — LOCATAR. — DOMICILIU OBLIGATOR. — ART. 4 ȘI 12 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

LEGEA PROPRIETARILOR. — ALEGERE DE DOMICILIU. — DACA TREBUE FĂCUTĂ ÎN TERMENI SACRAMENTALI — SIMPLA INDICAȚIE A DOMICILIULUI. — ART. 12 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

LEGEA PROPRIETARILOR. — ALEGERE DE DOMICILIU. — NEFACEREA EI PRIN PETIȚIUNEA DE APEL. — TERMENUL ÎN CARE POATE FI FĂCUTĂ. — ART. 12 DIN LEGEA PROPRIETARILOR.

1° Dispozițiunile art. 12 din legea proprietarilor, potrivit cărora apelul este nul, dacă celce uzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al Curței sau a tribunalului, se aplică atât când apelantul este proprietarul cât și în cazul când apelant este locatarul sau sublocatarul.

2° Dispozițiunile art. 4 din legea proprietarilor, cari consideră pe locatar ca având domiciliul la imobilul închiriat se aplică numai în cazul când locatarul are calitatea de pârât sau intimat în acțiunea sau apelul proprietarului, în care caz este imposibil să i se ceară a face alegere de domiciliu; când însă locatarul este apelant, el trebuie să se supună dispozițiunei art. 12, dispozițiune care formează dreptul comun al legii proprietarilor.

3° Legea proprietarilor necerând ca alegerea de domiciliu să fie făcută în termeni sacramentali, urmează că simpla indicațiune a domiciliului unde să fie citat constituie o alegere de domiciliu în sensul art. 12 din legea proprietarilor.

4° Dacă alegerea de domiciliu nu a fost făcută prin petițiunea de apel, ea trebuie făcută cel puțin înăuntrul termenului de apel, întrucât este de principiu că un apel nul pentru viții de procedură nu poate fi ratificat decât înăuntrul termenului de apel.

No. 139. — Respins recursul făcut de C. Zamfirescu, contra deciziei No. 108 din 1914, a Curței de apel din Iași, secția II, în proces cu Maria Rusovici, fostă Filipescu.

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Bossy; pe d-l avocat P. Sadoveanu, în dezvoltarea motivelor de recurs, și pe d-l avocat Petru Sion, în combateri.

Curtea deliberând,

«Asupra motivului I de casare bazat pe greșita interpretare a art. 12, în legătură cu art. 4 din legea proprietarilor, întrucât locatarul, sublocatarul și cesio-

narul au un domiciliu obligator la imobilul închiriat sau arendat» ;

Având în vedere că prin decizia supusă recursului Curtea de apel din Iași a anulat apelul făcut de recurent contra sentinței prin care s'a admis acțiunea introdusă contra sa, ca arendaș al moșiei Movileni de proprietara moșiei, Maria Rusovici, pe baza legii proprietarilor pentru rezilierea contractului de arendă ;

Că, motivul de anulare este că numitul arendaș n'a făcut prin petițiunea de apel alegere de domiciliu în Iași, orașul de reședință al Curții, cum cere art. 12 din legea proprietarilor ;

Considerând că, după art 12 din menționata lege apelul este nul dacă cel ce uzează de dânsul nu face alegerea de domiciliu în orașul de reședință al Curții sau al tribunalului ; că această dispozițiune fiind generală, urmează să se aplice atât când apelantul este proprietarul sau cel de al treilea contestator ori intervenient cât și în cazul când este locatarul, sublocatarul sau cesionarul lui ;

Că interpretarea propusă prin motivul de casare că art. 12 se aplică numai proprietarului și celui d'al treilea contestator ori intervenient iar nu și locatarului, pe lângă că introduce în art. 12 o distincțiune care nu există în text, dar încă este contrarie spiritului legii care a voit să împiedice puțința de străgănire prin schimbarea de domiciliu mai ales din partea locatarului, sublocatarului or cesionarului, care față de mijloacele de șicană de care puteau dispune înainte de această lege făceau iluzorii drepturile proprietarului ;

Că, dispozițiunea art. 4 care consideră pe locatar ca având domiciliu obligator la imobilul închiriat, se aplică numai în cazul când locatarul are calitatea de pârât sau intimat în acțiunea sau apelul proprietarului, în care caz este imposibil să i se ceară a face o alegere de domiciliu ; că însă, când locatarul este apelant el trebuie să se supue dispozițiunii art. 12, dispozițiune care formează dreptul comun al legii proprietarilor ;

Că, prin urmare, Curtea de apel a făcut o justă aplicațiune a art. 12 când a anulat apelul introdus de arendaș pe motivul că n'a făcut alegere de domiciliu în orașul de reședință al Curții și motivul I de casare este nefondat.

«Asupra motivului II de casare bazat pe exces de putere și violarea art. 12 din legea proprietarilor, întru cât : a) în petiția de apel îmi declarasem domiciliul obligator ; b) făcusem declarație prin petiție aparte că stau în Iași, strada Bucșinescu No. 4, cerând a fi citat acolo, ceea ce echivalează cu alegerea de domiciliu, legea necerând termeni sacramentali ; c) de fapt am și fost citat la acest domiciliu așa că nu s'a adus nici o străgănire în judecarea afacerii ; în fine d) legea nu cere prin art. 12 ca alegerea de domiciliu să fie făcută chiar prin petiția de apel, după cum pretinde curtea, așa că declarația făcută posterior, deși peste termenul de apel, este operantă».

Având în vedere că Curtea de apel mai constată că recurentul n-a făcut alegere de domiciliu nici prin oșebită petiție înăuntrul termenului de apel ; Că, într'adevăr, se constată că, printr'o petiție adresată Curții, după expirarea termenului de apel, recurentul cere numai a fi citat în Iași, strada Bucșinescu No. 4, fără să declare că acesta este domiciliul ales în conformitate cu art. 12 ;

Considerând că legea nu cere ca alegerea de domiciliu să fie făcută în termeni sacramentali, că deci indicațiunea domiciliului unde să fie citat, constituie o alegere de domiciliu în sensul articolului 12, și greșit Curtea de apel a judecat contrariu ;

Considerând că dacă nu se cere ca indicațiunea domiciliului să fie făcută în termeni sacramentali, nici prin petiția de apel, ea trebuie făcută cel puțin înăuntrul termenului de apel, întrucât este de principiu că un apel nul pentru viții de procedură nu poate fi ratificat de cât înăuntrul termenului de apel ;

Că, Curtea de apel judecând că este inoperentă după expirarea termenului de apel, petițiunea prin care apelantul cerea a fi citat la domiciliul indicat în Iași, n'a violat art. 12, așa că este nefondat și acest motiv de casare :

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 29 Ianuarie 1915

Președința d-lui I. T. Burada, prim-președinte

Albert Ghica cu Dimitrie A. Sturdza.

ACȚIUNE ÎN RESCISIUNE. — MINORI. — IMOBILE ÎNSTRĂINATE. — TUTOR. — FORMALITĂȚI ÎNDEPLINITE. — ART. 1166 C. CIV.

VÂNZARE PRIN LICITAȚIE PUBLICĂ. — ORDONANȚA DE ADJUDECARE. — MINORI. — ACȚIUNE ÎN ANULARE. — ART. 559 PR. CIV.

VÂNZARE SILITĂ. — TRANSFERAREA PROPRIETĂȚII. — VICIU DE CONȘIMȚĂMÂNT. — ART. 565 PR. CIV.

1° Dispozițiua prevăzută de art. 1166 c. civ. în privința minorilor, atât pentru înstrăinarea

imobilelor cât și pentru împărțeala unei succesiuni, exclude acțiunea în rescisiune atunci când tutorul a lucrat cu observarea formalităților prescrise de lege.

2° Deși procedura civilă prevede numai dreptul de recurs contra ordonanțelor de adjudecare, totuși în baza principiului că fraudă conrupe totul, e admisibilă acțiunea în anulare a ordonanței de adjudecare pe cale principală formulată de minorii deveniți majori, atunci când se susține că licitația n'a fost decât un simulacru, cu condiție însă ca să se stabilească reaua credință a tutorelui, adică conivența sa cu creditorul următor și adjudecator la simularea licitației.

3° În vânzările silită, transferarea proprietății imobilului are loc fără consimțământul vânzătorului, așa că lipsind acordul de voințe dintre acesta și adjudecator, nu poate să existe viciu de consimțământ și deci o vânzare silită nu poate fi anulată pentru motivul că consimțământul vânzătorului a fost viciat prin dol.

Curtea,

Având în vedere apelul lui Albert Ghica personal și ca procurator al fratelui său Henry Ghica și a Eleonorei Palade, în contra sentinței tribunalului Iași, secția I-a, No. 35 din 1914, prin care s'a respins acțiunea intentată în contra lui Dimitrie A. Sturza, astăzi reprezentat prin Mihai Sturza, pentru revendicarea moșiei Păușești, județul Iași, precum și acțiunea de eșire din indiviziune introdusă pentru modificarea primei acțiuni,

Având în vedere că, în anul 1888 moșia Păușești a fost scoasă în vânzare de către Al. V. Millo, și s'a adjudecat asupra lui Dimitrie Sturza cu prețul de 385.500 lei;

Având în vedere că apelanții cer anularea ordonanței de adjudecare, în primul loc, pentru motivul că la vânzarea silită a moșiei Păușești a avut loc o înțelegere între creditorul următor, debitorii majori urmăriți, concurenții cari au participat la licitație și adjudecator, astfel că licitația publică a fost numai aparentă; moșia a fost cumpărată în reali-

tate cu un preț mai mare decât acel cu care s'a adjudecat, diferență de preț de care au profitat debitorii majori, ceea ce evident a cauzat un prejudiciu minorilor, apelanții de astăzi, reprezentați atunci prin mama lor în calitate de tutrice, despre care însă nu se susține că a participat la acest concert fraudulos; că tutricea a fost determinată prin manopere dolosive să creadă că prețul este avantajos astfel că a lăsat ca moșia să fie vândută; că, cere a se admite dovada cu martori pentru stabilirea simulațiunii vânzării din partea celor ce au participat la vânzare și a se stabili că aceștia au indus în eroare prin manopere frauduloase pe tutrice pentru a-și putea realiza scopul lor;

Având în vedere că, după art. 1166 c. civ., atunci când formalitățile cerute, în privința minorilor atât pentru înstreținerea imobilelor, cât și pentru împărțeala unei succesiuni, s'au îndeplinit, ei sunt relativ la aceste acte considerați ca și cum le-ar fi făcut în majoritate; că, această dispoziție exclude acțiunea în rescisiune atunci când tutorul a lucrat cu observarea formalităților prescrise de lege; că, prin urmare, faptul că minorii ar fi suferit o leziune prin vânzarea silită a moșiei Păușești, nu poate servi decât ca un mijloc care să învedereze interesul acelor cari au participat la vânzare de a simula licitațiunea, după cum se susține de apelanți;

Având în vedere că, deși procedura civilă prevede numai dreptul de recurs în contra ordonanțelor de adjudecare (art. 559 pr. civ.), totuși în baza principiului că fraudă conrupe totul, e admisibilă acțiunea în anulare a ordonanței de adjudecare pe cale principală formulată de minorii deveniți majori, atunci când se susține că licitațiunea n'a fost decât un simulacru, cu condițiune însă ca să se stabilească reaua credință a tutorelui, adică conivența sa cu creditorul următor și adjudecator la simularea licitației;

Având în vedere că, apelanții nu afirmă că tutricea care i-a reprezentat la vânzarea silită a moșiei Păușești a fost de rea credință, în sensul determinat mai sus, așa că dovada cu martori cerută pentru a stabili că între celelalte părți cari au luat parte la vânzare a existat o înțelegere pentru a simula licitația, e neconcludentă și ea atare urmează a fi respinsă;

Având în vedere că la vânzarea silită, transferarea proprietății imobilului are loc fără consimțământul vânzătorului; că lipsind acordul de voințe dintre acesta și judecator, nu poate ca să existe viciu de consimțământ; că, deci, o vânzare silită nu poate fi anulată pentru motivul că consimțământul vânzătorului a fost viciat prin dol;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier D. Volanschi, respinge dovada cu martori, etc.

Semnați: D. Grigorovici, D. Volanschi, Eugen Bonache.

Opiniune

Având în vedere că se cere proba cu martori pentru a se dovedi simulațiunea;

Având în vedere că, în asemenea materie proba testimonială este admisibilă.

Suntem de părere a se admite acest mijloc de dovadă.

Semnați: I. T. Burada, D. Antonescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PRAHOVA

SECȚIUNEA I

Audiența dela 22 Octombrie 1914

Președinta d-lui N. Hariton, prim-președinte

Inginer N. N. Pișiota cu Vittorio Vespasiani

LEGEA PROPRIETARILOR. — CONTRACT DE LOCAȚIUNE. — EXPIRARE. — ACȚIUNE ÎN JUSTITIE. — LOCATAR. — CITARE. — DOMICILIU. — ART. 4 DIN LEGEA PROPRIETARILOR. — ART. 74 PR. CIV.

Dispozițiunile art. 4 din legea proprietarilor potrivit cărora locatarul este considerat ca având domiciliul obligator la imobilul închiriat, nu pot fi aplicate decât în timpul cât chiriașul locuiește în imobilul închiriat și în timpul duratei contractului de locațiune, iar nu și după expirarea aceluia contract, căci altfel ar fi a se trece peste principiul de drept comun conform căruia pârâtul trebuie să fie citat la domiciliul său efectiv.

No. 454. — Respins apelul făcut de inginer N. N. Pișiota, contra cărței de judecată No. 161 din 1911, a judelei ocolului III din București, în proces cu Vittoria Vespasian.

S'a prezentat apelantul prin d-l avocat Romulus Orăresu, lipsind intimatul.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de inginerul N. N. Pișiota,

înaintea tribunalului Ilfov, cu petiția înregistrată la No. 2450 din 1911, în contra cărței de judecată cu No. 161 din 1911, a judecătoriei ocolului III din București, prin care se admite contestațiunea făcută de Vittorio Vespasiani, în contra executării cărței de judecată No. 2415 din 1910, a aceleiași judecătorii, anulându-se împreună cu întreaga procedură până la acțiune;

Având în vedere că acest apel a fost trimis în judecata acestui tribunal de către Inalta Curte de Casație, secția I, care prin deciziunea cu No. 322 din 1912, a casat sentința tribunalului Ilfov, secțiunea I, No. 214 din 1911, care respinsese apelul ca nefondat;

Având în vedere concluziunile apelantului, singurul prezinte astăzi în instanță și actele aflate la dosar;

Având în vedere că în fapt se constată că la 4 Noembrie 1910, apelantul Pișiota, a pornit acțiune conform legii asupra drepturilor proprietarilor la judecătoria ocolului III din București, în contra fostului său chiriaș Vittorio Vespasiani, pentru plata sumei de 220 lei, din care 10 lei un rest de chirie, iar 210 lei daune, pentru stricăciuni cauzate imobilului său din București, bulevardul Elisabeta, No. 45, al cărui apartament dela etajul al doilea, Vespasiani îl avusese închiriat în baza contractului vizat de administrația financiară a capitalei la 26 Noembrie 1909, și pe care părțile l-au reziliat de comun acord pe data de 26 Octombrie 1910; cu această ocaziune, apelantul a citat pe fostul său chiriaș la imobilul menționat și a obținut contra lui cartea de judecată No. 2415 din 1910, care îi admite acțiunea pe baza neprezentării pârâtului la interogator.

În contra executării acestei cărți de judecată Vittorio Vespasiani, a făcut la aceeași judecătorie contestațiunea în discuțiune astăzi, care a fost admisă de judecătorie, după cum s'a arătat mai sus.

Având în vedere că, motivul primordial pe care se întemează judele de ocol pentru a admite această contestațiune este considerațiunea de supremă echitate după care nimeni nu poate fi judecat și condamnat fără ca mai întâi să fi fost încunoștințat de ziua judecătoarei, pentru a se putea apăra, principiu din care derivă nemijlocit norma dreptului comun consacrată în art. 74 din procedura civilă,

conform căreia citațiunile pentru chemarea în judecată, trebuie date sau persoanei, sau la domiciliul ori reședința persoanei, pentru ca, cu acest chip, termenul de judecată să fie adus în mod efectiv, la cunoștința pârâtului;

Având în vedere că, din acest principiu rezultă că dacă în unele cazuri legiuitorul, tot pentru motive de echitate, căutând să înlăture cât mai mult posibil pedicile pe care uneori pârâții le ar fi putut opune, în temeiul acestei norme, la realizarea grăbnică a dreptului unor reclamanți a căror soartă dânsul a socotit că merită să fie privilegiată, cum este cazul cu legea proprietarilor, a stabilit pe temeiul unei anumite considerațiuni, domiciliul obligatorii pentru pârâți, care în realitate poate să nu corespundă cu domiciliile lor efective, această dispozițiune excepțională a legiuitorului nu poate fi întinsă prin interpretare dincolo de limitele în care el a creat-o și în tot cazul nu poate trece peste principiul sus arătat, de a nu se înlătura prin aplicarea ei, dreptul firesc al pârâtului de a se putea apăra;

Considerând într'adevăr că, la acest rezultat cu totul nedrept, s'ar ajunge, atunci când s'ar îngădui proprietarului ca, chiar după realizarea sau expirarea contractului de locațiune, atunci adică când pârâtul nu mai este locatar, așa după cum se exprimă strict ultimul alineat al art. 4 din zisa lege, să citeze pe fostul său chiriaș la imobilul ce odinioară îi fusese închiriat și care, neputând avea nicio cunoștință de hotărârea obținută în lipsa lui, poate chiar fără nicio altă dovadă decât neprezentarea la interogatoriu, cum este cazul în speță, nu o poate nici apăra în termen și nici a se apăra contra ei, în fond pe calea contestațiunei;

Considerând că o atare soluțiune ar fi cu atât mai inechitabilă cu cât realizarea unora din drepturile pe care proprietarul le poate urmări în baza legii sus arătată, se poate face de acesta în cursul unui timp destul de îndelungat după expirarea contractului, prescripțiunea pentru unele din aceste drepturi fiind cea de lungă durată.

Considerând pe lângă acestea, că soluțiunea de mai sus nu este nici conformă cu principiile adevăratei interpretări juridice după care o dispozițiune excepțională, cum este legea proprietarilor în această privință, trebuie interpretată în sens restrictiv și

deci dispozițiunile ei aplicate numai la cazurile expres prevăzute într'ansa; or, expresiunea locatar, în înțelesul obișnuit al cuvântului, nu cuprinde în sfera sa de aplicare decât pe acela care în mod efectiv și actual deține un imobil cu chirie sau arendă, iar pentru acela care alt când-va, în trecut, a avut această calitate, întrebându-se expresiunea de fost locatar, și ca atare în acest sens și cu aceeași întindere de aplicațiune trebuie luată expresiunea «locatar», din ultimul alineat al art. 4, menționat mai sus, a cărui dispozițiune de excepțiune nu trebuie să fie expres limitată pentru ca să nu fie întinsă, ci din contră;

Având în vedere în fine, că, însăși considerațiunea pe care legiuitorul a trebuit să o aibă în vedere la edictarea dispozițiunei din textul menționat, sau cu alte cuvinte, rațiunea juridică a acestei dispozițiuni se opune la întinderea sferei sale de aplicațiune și la foștii locatari; într'adevăr, legiuitorul, stabilind printr'ansa că domiciliul obligator al locatarului este la imobilul închiriat, s'a întemeiat în prim loc pe împrejurarea de fapt că de cele mai multe ori domiciliul efectiv al locatarului este acolo, iar pentru acele cazuri în care lucrurile s'ar petrece alt-fel, dânsul a putut lesne presupune o acceptare tacită din partea locatarului, în momentul încheerii contractului, a obligațiunei legale de a fi considerat tot timpul locațiunei ca domiciliind la imobilul închiriat sau arendat; ori, o asemenea prezumțiune nu este nici măcar de închipuit pentru tot timpul posterior expirării contractului, în care drepturile rezultând pentru proprietar din contractul de locațiune pot să fie realizate de dânsul, și aceasta cu atât mai mult cu cât nu există pentru locatar nici un mijloc pentru a o putea satisface;

Având în vedere și celelalte fapte și motive din cartea de judecată apelată, pe care tribunalul le menține, întrucât nu sunt contrarii celor de mai sus.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Al. Gânțoiu, respinge apelul, etc.

Semnați: N. D. Hariton, Al. Gânțoiu.

BIBLIOGRAFIE

Legea măsurilor excepționale, (legea specială din 23 Decembrie 1914), de Emil A. Frunzescu, avocat. Un volum în 16° de 315 pagini. Editura «Librăriei Școalelor» C. Sfetea. Prețul 3 lei, ediție de lux, 5 lei.